

Ferdi işletmenin sermaye şirketine devrinde, ferdi işletmeye ait itfa süresi sona ermiş taşıt ve demirbaşlara ilişkin faturanın hangi bedel üzerinden düzenleneceği hk.

Belge türü	Özelge
Kanun	VERGİ USUL KANUNU
Özelge no	67854564-105[1741 / 6715]-171119
Tarih	18.05.2021

T.C.

GELİR İDARESİ BAŞKANLIĞI

İzmir Vergi Dairesi Başkanlığı

Gelir Kanunları Usul Grup Müdürlüğü

Sayı : 67854564-105[1741 / 6715]-171119

18.05.2021

Konu : Şahıs işletmesinin sermaye şirketine devrinde amortisman süreleri bitmiş taşıt ve demirbaşlar için düzenlenecek faturalarda yer alacak tutarlar hk.

İlgide kayıtlı özelge talep formunun incelenmesinden; şahıs işletmenizin 25.07.2019 tarihi itibarıyla ... A.Ş. ile birleşmesinin gerçekleştiği, şahıs işletmesinde kayıtlı amortisman tabi iktisadi kıymetler için bakiye değerler üzerinden fatura düzenlendiği, taşıtlar ve demirbaşların bir kısmının amortisman itfa sürelerinin sona erdiği belirtilerek, amortisman itfa süresi sona ermiş taşıt ve demirbaşların faturalarının hangi bedel üzerinden düzenleneceği hususunda Başkanlığımız görüşünün talep edildiği anlaşılmıştır.

213 sayılı Vergi Usul Kanununun "*İspat edici kağıtlar*" başlıklı 227 nci maddesinde "*Bu kanunda aksine hüküm olmadıkça, bu kanuna göre tutulan ve üçüncü şahıslarla olan münasebet ve muamelelere ait olan kayıtların tevsihi mecburidir.*" hükmüne yer verilmiş; 229 uncu maddesinde, fatura, satılan emtia veya yapılan iş karşılığında müşterinin borçlandığı meblağı göstermek üzere emtiayı satan veya işi yapan tüccar tarafından müşteriye verilen ticari vesika olarak tanımlanmış; 231 inci maddesinin 5 numaralı bendinde, faturanın malın teslimi veya hizmetin yapıldığı tarihten itibaren azami yedi gün içinde düzenleneceği, bu süre içerisinde düzenlenmeyen faturaların hiç düzenlenmemiş sayılacağı belirtilmiş; 232 nci maddesinde, birinci ve ikinci sınıf tüccarlarla, kazancı basit usulde tespit edilenler ve defter tutmak mecburiyetinde olan çiftçilerin sattıkları emtia veya yaptıkları iş için fatura vermek, satın aldıkları emtia ve hizmetler için de fatura istemek ve almak zorunda oldukları hükme bağlanmıştır.

Aynı Kanunun 269 uncu maddesinde, "*İktisadi işletmelere dahil bilumum gayrimenkuller maliyet bedelleri ile değerlendirir.*"

Bu kanuna göre, aşağıdaki yazılı kıymetler gayrimenkuller gibi değerlendirir:

1. *Gayrimenkullerin mütemmim cüzüleri ve teferruatı;*
2. *Tesisat ve makinalar;*
3. *Gemiler ve diğer taşıtlar;*
4. *Gayrimaddi haklar.*" hükmüne yer verilmiştir.

Mezkur Kanunun 313 üncü maddesinde, "*İşletmede bir yıldan fazla kullanılan ve yıpranmaya, aşınmaya veya kıymetten düşmeye maruz bulunan gayrimenkullerle 269'uncumadde gereğince gayrimenkul gibi değerlendirilen iktisadi kıymetlerin, alet, edavat, mefruşat, demirbaş ve sinema filmlerinin birinci kısımdaki esaslara göre tespit edilen değerinin bu Kanun hükümlerine göre yok edilmesi amortisman mevzuunu teşkil eder.*" hükmü,

"*Amortisman Tabi Malların Satılması*" başlıklı 328 inci maddesinde, "*Amortisman tabi iktisadi kıymetlerin satılması halinde alınan bedel ile bunların envanter defterinde kayıtlı değerleri arasındaki fark kar ve zarar hesabına geçirilir. İşletme hesabı esasında defter tutan mükelleflerle serbest meslek kazanç defteri tutan mükellefler bu farkı defterlerinde hasılat veya gider kaydederler.*"

Amortisman ayrılmış olanların değeri ayrılmış amortismanlar düşüldükten sonra kalan meblağdır.

Devir ve trampa satış hükmündedir." hükmü, yer almaktadır.

Diğer taraftan, aynı Kanunun 313 üncü maddesi kapsamında bir iktisadi kıymetin amortisman tabi tutulabilmesi için, işletmenin aktifine kayıtlı olması, kullanıma hazır halde bulunması, işletmede bir yıldan fazla kullanılması, yıpranmaya, aşınmaya veya kıymetten düşmeye maruz bulunması gerekmektedir.

Aktife girme ifadesi, varlığın iktisap edilerek kayıtlara geçirilmesi, değerleme gününde envanterde olması ve kullanıma hazır bulunmasını ifade etmektedir.

Ayrıca, amortisman tabi iktisadi kıymetlerin envantere dahil edildiği tarihten itibaren her yıl amortisman ayrılmış ise bu kıymetlerin faydalı ömrünün sonunda iz bedeliyle, envantere dahil edildiği tarihten sonra ihtiyari olarak herhangi bir yılda amortisman ayrılmamış ise bu kıymetlerin faydalı ömrünün sonunda net defter değeri (envanterde yer alan değerinden bu kıymetler için ayrılmış amortisman değerinin düşülmesi ile bulunacak değer) ile hesaplarda/kayıtlarda izlenmeye devam edilmesi gerekmektedir.

Buna göre, ferdi işletmenizin sermaye şirketine devir işlemi mezkûr Kanunun 328 inci maddesi gereği satış hükmünde kabul edileceğinden, devir işleminin, Gelir Vergisi Kanunun 81 inci maddesinin birinci fıkrasının (2) numaralı bendi kapsamında ferdi işletmenin sermaye şirketine aktif ve pasifi ile bütün halinde devrolunması halinde, devrolan ferdi işletmeye ait iktisadi kıymetler yeni bir değerlemeye tabi tutulamayacağından, bilançodaki kayıtlı değerler üzerinden; bu kapsamda olmaması halinde ise emsal bedeli üzerinden fatura düzenlemeniz gerekmektedir.

Bilgi edinilmesini rica ederim.

(*) Bu Özelge 213 sayılı Vergi Usul Kanununun 413.maddesine dayanılarak verilmiştir.

(**) İnceleme, yargı ya da uzlaşmada olduğu halde bu konuya ilişkin olarak yanlış bilgi verilmiş ise bu özelge geçersizdir.

(***) Talebiniz üzerine tayin edilmiş olan bu özelgeye uygun işlem yapmanız hâlinde, bu fiilleriniz dolayısıyla vergi tarh edilmesi icap ederse, tarafınıza vergi cezası kesilmeyecek ve tarh edilen vergi için gecikme faizi hesaplanmayacaktır.

Bu metin Mevzuat Bankası (mevzuat.vergibulustayi.com) aracılığıyla gib.gov.tr arşivinden alınmıştır. Resmî işlemlerde Resmî Gazete metni esastır. — 18.09.2026